

بررسی رابطه شاخص های تعادلی استاتیک و دینامیک و شاخص های آنتروپومتری در مردان و زنان سالم با شاخص توده بدنی نرمال

دکتر اصغر اکبری^۱، دکتر فاطمه غیاثی^{*۲}، رضا پاپلی^۳، محمدعلی جلالی^۳

^۱ دانشیار گروه فیزیوتراپی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، دکتری تخصصی فیزیوتراپی، زاهدان، ایران.

^۲ استادیار گروه فیزیوتراپی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، دکتری تخصصی فیزیوتراپی، زاهدان، ایران.

^۳ کارشناس گروه فیزیوتراپی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران

نشانی نویسنده مسئول: زاهدان، میدان دکتر حسابی، بلوار جنت، پردیس دانشگاه علوم توانبخشی، دکتر فاطمه غیاثی

E-mail:F_ghiasi_p@yahoo.com

وصول: ۹۲/۰۲/۲۸، اصلاح: ۹۲/۱۱/۱۳، پذیرش: ۹۳/۱/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: تغییر در شاخص های آنتروپومتری بدن می تواند سبب کاهش تعادل بدن شود و حتی می تواند به عنوان فاکتوری به افتادن فرد نیز مربوط شود. بنابراین هدف از مطالعه حاضر ارزیابی ارتباط بین شاخص توده بدن و شاخص های تعادل استاتیک و دینامیک در اشخاص سالم بود.

مواد و روش ها: پنجاه دانشجوی خانم و آقا از طریق نمونه گیری غیر احتمالی ساده انتخاب شدند. شاخص های تعادلی استاتیک و دینامیک توسط دستگاه بیودکس اندازه گیری شد. اطلاعات آنتروپومتری توسط متر نواری و ترازوی غیردیجیتال اندازه گیری شدند. آزمون تی مستقل و پیرسون برای آنالیز اطلاعات استفاده گردید ($p < 0.05$).

یافته ها: نتایج ، ارتباط معناداری بین شاخص های استاتیک تعادلی و شاخص توده بدن در هر دو گروه مردان و زنان نشان نداد ($p > 0.05$) (به عنوان مثال در شاخص ثبات استاتیک کلی گروه مردان $p = 0.30$, $t = 0.21$ بود). ارتباط معناداری بین شاخص های دینامیک تعادلی و شاخص توده بدن و هم چنین متغیرهای وزن و قد در هر دو گروه مردان و زنان دیده شد ($p < 0.05$) (به عنوان مثال در شاخص ثبات دینامیک کلی گروه مردان $p = 0.005$, $t = 0.54$ بود). ارتباط غیرمستقیم معناداری بین شاخص های محدوده ثبات دینامیک و شاخص توده بدن دیده شد (به عنوان مثال در شاخص محدوده ثبات دینامیک کلی گروه مردان $p = 0.02$, $t = -0.45$ بود).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه ارتباط مستقیم بین شاخص های ثبات دینامیک و اطلاعات آنتروپومتری را تایید می کند. هم چنین ارتباط غیرمستقیم یا معکوس بین شاخص های محدوده ثبات و اطلاعات آنتروپومتری افراد وجود دارد.

کلید واژه: شاخص ثبات استاتیک، شاخص ثبات دینامیک، شاخص توده بدن، سیستم تعادلی با بیودکس.

مقدمه

اما به طور کلی تعادل به عنوان توانایی حفظ یک وضعیت

برای انجام فعالیت های ارادی و مقابله با اغتشاش های

درونی یا بیرونی تعریف می شود (۱,۲). وجود و حفظ

تعاریف زیاد و متنوعی از پاسچر و تعادل و هم

چنین مکانیسم های عصبی کنترل کننده آن وجود دارد،

بین بخش های مختلف بدن و یا به عبارتی وضعیت پاسچر فرد است (۲). بنابراین یکی از فاکتورهایی که در افراد جوان و سالم می تواند بر تعادل نقش داشته باشد، وضعیت آنتروپومتری، توده چربی بدن و جرم بدن است که ارتباط نزدیکی با تغییر بیومکانیک بدن، مکانیسم های تعادلی و افتادن دارد (۷). گریو و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقی نشان دادند که ارتباط نزدیکی بین آنتروپومتری آقایان جوان و بالغ و شاخص های تعادلی وجود دارد (۷). در مطالعه دیگری وانق نیا و همکاران (۱۳۸۴) به مقایسه تاثیر ارتفاع پاشنه بر روی شاخص های تعادل پرداختند. آنها نشان دادند که تغییر ارتفاع پاشنه می تواند بر واکنش های تعادلی خانم های جوان تاثیر داشته باشد (۸). شاه حیدری و همکاران (۱۳۸۸) هم چنین در تحقیقی نشان دادند که عواملی مانند عرض لگن، عرض مچ پا و دامنه حرکتی مفصل ران با تعادل استاتیک و دینامیک مرتبط می باشد (۹).

با استناد به موارد بالا و بر عکس آنچه در اذعان عمومی وجود دارد مطالعه ای دقیق که مستقیماً به بررسی تعادل استاتیک و دینامیک در شرایط آنتروپومتری متفاوت پرداخته باشد، وجود ندارد. واضح است که برای ایجاد تعادل در افراد سالم و جوان عوامل زیادی دخیل هستند از جمله تغییر در میزان قدرت عضلات (۱۰)، دامنه حرکتی مفاصل (۹)، انعطاف پذیری عضلات (۹) و حتی تغییر در جامعه مورد مطالعه (ورزشکار، غیرورزشکار و بیمار و سالم) (۷،۸،۱۰) و بسیاری عوامل دیگر، بنابراین هر یک از این فاکتورها می تواند دلیلی برای ایجاد تفاوت در نتایج مطالعات قبلی باشد. آنچه مسلم است این است که تغییر در وضعیت آنتروپومتری ارتباط نزدیکی با تغییر شرایط بیومکانیکی بدن، تغییر فعالیت عضلانی و در نتیجه واکنش های وضعیتی متفاوت دارد (۱۱،۷)، بنابراین در این مطالعه سعی شده است با انتخاب جامعه ای یک دست و افراد جوان سالم و غیرورزشکار ارتباط شاخص های آنتروپومتری با شاخص های تعادل استاتیک و

تعادل مناسب و طبیعی بدن، در بسیاری از فعالیت های روزانه و حین حرکت ورزشی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و مستلزم تعامل سیستم های حسی بینایی، وستیبولار و حسی پیکری و سیستم حرکتی توسط سیستم عصب مرکزی می باشد (۴،۳). به عبارت دیگر توانایی کنترل وضعیت بدن در فضا جهت انجام هر کاری لازم است. به عنوان مثال نشستن و خواندن نیازمند جهت یابی مناسب سر و زل زدن و ثابت ماندن روی موضوع مورد مطالعه است. هم چنین دست ها و بازوها باید جهت یابی مناسبی را حفظ کنند که اجازه نگه داشتن کتاب در وضعیت مناسب و ارتباط مناسب با سر و چشم ها را می دهد. در صورت تغییر وضعیت بدن مانند تغییر وضعیت از حالت نشسته به ایستاده جنبه تعادل و حفظ وضعیت بدنی در سطح ساپورت بسیار کوچک اهمیت پیدا می کند. از طرف دیگر تعادل در دو وضعیت استاتیک و دینامیک بدن اهمیت پیدا می کند. طبیعی است که در صورت تغییر در سطح تماس و یا سطح ساپورت حفظ تعادل به گونه ای دیگر اهمیت پیدا خواهد نمود و در صورت انجام فعالیت دینامیک مانند راه رفتن تعادل اهمیت ویژه ای خواهد داشت (۶،۵،۲).

از طرف دیگر واضح است که در بسیاری از فعالیت های روزانه نیروهای خارجی (مانند نیروهایی که به بدن وارد می شود) می توانند تعادل فرد را به هم بزنند و انسان را از نگهداری مرکز ثقل در محدوده سطح اتکا محروم کنند و باعث افتادن وی شوند، بنابراین موضوع تعادل و نزدیکی این موضوع با فعالیت های عملکردی انسان اهمیت پرداختن به این موضوع را کاملاً مشخص می نماید.

واضح است که برای ثبات و جهت یابی در کنترل پاسچر، به تأثیر متقابل و پیچیده‌ی سیستم عضلانی-اسکلتی و سیستم عصبی نیاز است. اجزای سیستم عضلانی-اسکلتی شامل دامنه حرکتی، انعطاف پذیری عضلات، دامنه حرکتی مفاصل، ارتباط بیومکانیکی

سر را در خط وسط قرار می دهد. با کمک یک خط کش چوبی که مماس با سر و عمود بر دیوار قرار می گرفت، قد فرد اندازه گیری می شد.

بعد از به دست آوردن قد و وزن افراد مورد مطالعه شاخص توده بدن افراد بر اساس فرمول زیر محاسبه شد:

$$\text{شاخص توده بدن} = \frac{\text{وزن}(کیلوگرم)}{\text{قد}(متر)}$$

(ب) اندازه گیری شاخص های تعادل
شاخص های تعادل استاتیک و دینامیک با استفاده از سیستم تعادلی بایودکس اس دی (Balance System Biomed Medical SD 950-30D-E6N مدل SW45-30D-E6N USA, New York, System, Inc) اندازه گیری شد. سیستم بایودکس شامل یک صفحه نیروی متحرک دایره ای شکل به قطر ۵۵ سانتی متر است که در ارتفاع ۲۰ سانتی متری از سطح زمین در داخل بدنه ی دستگاه قرار می گیرد. این صفحه ی نیرو قادر است در جهات مختلف حداقل ۲۰ درجه نسبت به صفحه افق چرخش انجام دهد. با صفحه ای که در چندین جهت تیلت می کند خط عمل مرکز فشار و در نتیجه ی بردار قائم نیروی جاذبه پایدار می ماند. چنان چه خط عمل از بردار قائم نیروی جاذبه فاصله بگیرد نیروی جاذبه به سمت مخالف محور چرخش مفصل ساب تالار عمل می کند. برای اینکه مرکز فشار و بردار قائم نیروی جاذبه در یک خط بمانند تنها چند درجه حرکت مفصل برای آوردن مفصل توسط نیروی هایی به سمت خلف در راستای خود مورد نیاز است. به این دلیل ۲۰ درجه تیلت صفحه ی ساپورت کننده برای استرس به مکانورسیپتورهای مفصل کافی است در حالی که محدودیت کافی نیز برای جلوگیری از جابه جایی شدید مچ وجود دارد. در این دستگاه یک رایانه ی کوچک با کلید ها و صفحه نمایش بر روی پایه ای به صورت قائم تعییه شده تا زمانی که آزمودنی روی صفحه ی نیرو می ایستد رویروی او قرار گیرد. میزان سختی نیرو نیز قابل تنظیم است به این معنی که سیستم قادر است

دینامیک مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روش ها

طرح مطالعه

مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی بود. تعداد ۵۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان بعد از انجام مطالعه پایلوت و مقدماتی به روش نمونه گیری ساده و غیراحتمالی در مطالعه شرکت کردند. همه افراد شرکت کننده با رضایت کامل و به صورت داوطلبانه در مطالعه شرکت داشتند. معیارهای ورود به مطالعه شامل سنین بین ۲۰-۳۰، عدم فعالیت فیزیکی شدید حداقل در ۶ ماه گذشته، غیرورزشکار، عدم سابقه کاهش وزن در طی ۶ ماه گذشته، عدم وجود سابقه مشکلات عصبی، عضلانی اسکلتی، قلبی عروقی، متابولیکی، روماتیسمی و تعادلی، نداشتن آثار جراحی در اندام تحتانی و در نهایت نداشتن سابقه بی ثباتی زانو و مچ پا بود (۷). معیار خروج از مطالعه شامل عدم تمایل به شرکت در مطالعه و اظهار درد در اندام تحتانی و کمر بود. افراد از نظر جنس به طور مساوی در دو گروه قرار گرفتند.

روش کار

(الف) اندازه گیری شاخص های آنتروپومتری برای اندازه گیری وزن آزمودنی از یک ترازوی غیر دیجیتال استفاده شد. این ترازو دارای یک نمایشگر غیر دیجیتال برای نشان دادن وزن افراد و هم چنین یک صفحه فلزی برای ایستادن فرد روی آن بود. فرد بدون کفش و لباس اضافی روی صفحه وزنه ایستاده و بعد از حفظ تعادل عدد نشان داده شده ثبت شد. دقت ابزار کمتر از نیم کیلو بود.

برای اندازه گیری قد آزمودنی از متر استفاده شد (دقت ابزار نیم سانتیمتر بود). دیوار به فاصله دو متر از سطح زمین مدرج شد. فرد بدون کفش پشت به دیوار مدرج قرار گرفته، پاشنه ها، شانه ها را به دیوار چسبانده و

ثانیه انتخاب شد. هم چنین در این مطالعه یک بار وضعیت platform بر روی استاتیک انتخاب شد و یک بار هم در وضعیت شماره ۸ دینامیک انتخاب شد. سپس فرد بدون کمک گرفتن از دستها و فقط با جا به جایی مرکز ثقل خود توسط تنہ و تغییر وزن اندازی بر روی پاهای خود نشانه گر دستگاه را در نقطه وسط صفحه نمایش داده شده نگه می دارد. بعد از اتمام تست ها در دو وضعیت استاتیک و دینامیک پارامترهای شاخص ثبات کلی در دو وضعیت استاتیک و دینامیک، شاخص ثبات قدامی-خلفی در دو وضعیت استاتیک و دینامیک، شاخص ثبات طرفی در دو وضعیت استاتیک و دینامیک ثبت شد (۷۸،۱۲،۱۳).

برای ارزیابی Limit of Stability که محدوده ثبات فرد اندازه گیری می گردد، تعداد تست ها ۳ عدد و platform زمان استراحت ۱۰ ثانیه انتخاب شد. و وضعیت استاتیک و وضعیت شماره ۸ انتخاب شد. نحوه انجام تست به این صورت است که بعد از فشار دادن دکمه start ابتدا دایره مرکزی چشمک می زند که فرد باید بعد از چشمک زدن دایره بدون کمک گرفتن از دست ها و فقط با جا به جایی مرکز ثقل خود توسط تنہ و تغییر وزن اندازی بر روی پاهای خود نشانه گر دستگاه را بر روی دایره چشمک زن ببرد سپس یکی از دایره های محیطی به صورت تصادفی (random) چشمک می زند که بعد از این که فرد نشانه گر را بر روی این دایره برد مجدداً دایره مرکزی چشمک زده و به همین ترتیب برای دایره های دیگر. شاخص های ثبت شده توسط دستگاه عبارتند از: ثبات کلی، ثبات در جهت قدام، خلف، راست، چپ، قدام-راست، قدام-چپ، خلف-راست و خلف-چپ ثبت گردید (۷۸،۱۲،۱۳).

برای انجام fall risk میزان ثبات فرد در وضعیتی که خطر افتادن وجود دارد اندازه گرفته شد. در این تست زمان هر تست ۲۰ ثانیه و تعداد تست ها ۳ عدد و زمان استراحت ۱۰ ثانیه انتخاب شد. در این تست وضعیت

درجه سختی را از ۱ (کم ثبات ترین وضعیت) تا ۱۲ (با ثبات ترین وضعیت) تغییر دهد (۷۸،۱۲،۱۳).

با روشن کردن دستگاه سه گزینه Training و Utilities Testing ظاهر می شود. با انتخاب گزینه ی Testing چهار گزینه Postural گزینه نمایشگر نمایان می شود که شامل Athlete single leg، Limits of stability، stability و risk Fall می باشد. در این آزمون تنها گزینه مورد استفاده برای به دست آوردن داده ها گزینه ی Postural stability می باشد. این تست نشانه توانایی فرد برای حفظ مرکز تعادل است. این توانایی تحت عنوان شاخص ثبات شناخته می شود. شاخص ثبات کلی نمایانگر واریانس جابجایی صفحه دستگاه بر حسب درجه نسبت به سطح افق می باشد. شاخص ثبات قدامی-خلفی نماینگر واریانس جابجایی صفحه دستگاه بر حسب درجه نسبت به سطح افق برای حرکات سطح سازیتال می باشد. شاخص ثبات جانبی نماینگر واریانس جابجایی صفحه دستگاه بر حسب درجه نسبت به سطح افق برای حرکات سطح فرونتال می باشد. نمره فرد در این آزمون میزان انحراف از مرکز را نشان می دهد. بنابراین نمره کمتر مطلوب تر از نمره بالاتر است (۷۸،۱۲،۱۳).

نحوه ی قرار گیری افراد بر روی صفحه به این صورت بوده که ابتدا افراد کفش و جوراب خود را در آورده و سپس بر روی صفحه ی متحرک دستگاه قرار می گیرد و پاشنه ی پای راست بر روی نقطه ای که از تقاطع خطوط E و ۹ بدست می آید قرار می گرفت و پاشنه ی پای چپ نیز در محل تلاقی خطوط F و ۱۲ قرار می گرفت و پای ها طوری قرار می گرفتند که اگر خطی فرضی که از انگشت دوم پا عبور کند بر روی زاویه ۲۰ قرار می گرفت. در حین انجام آزمون دست ها به صورت ضربدر بر روی قفسه سینه قرار داده می شد (۷۸،۱۲،۱۳).

برای ارزیابی postural stability زمان هر تست ۲۰ ثانیه و تعداد تست ها ۳ عدد و زمان استراحت نیز ۱۰

اختلاف معنادار در جهت قدام و سمت چپ نیز دیده می شود ($p < 0.05$).

نتایج آزمون تی مستقل متغیرهای شاخص های تعادل دینامیک در دو گروه مردان و زنان در جدول شماره ۳ آورده شده است. نتایج آزمون نشان می دهد که در شاخص های ثبات دینامیک بین گروه مردان و زنان تفاوت معناداری وجود دارد ($p < 0.05$), به نظر می رسد که زنان دارای شاخص ثبات دینامیکی کم تری نسبت به مردان هستند و تعادل بهتری دارند. در شاخص های محدوده ثبات نیز تفاوت معنادار بین دو گروه دیده می شود ($p < 0.05$). همان گونه که مشاهده می شود زنان دارای محدوده ثبات دینامیک بیش تری و بالطبع ثبات بهتری نسبت به گروه مردان هستند.

نتایج آزمون تی مستقل متغیر شاخص افتادن در دو گروه مردان و زنان نشان می دهد که زنان دارای نمره شاخص افتادن کم تری نسبت به مردان هستند که میزان شاخص افتادن در زنان $1/5.6 \pm 1/17$ و در مردان $2/6.5 \pm 1/21$ بود. زنان ثبات بهتری نسبت به مردان دارند و این اختلاف معنادار نیز شده است ($p < 0.05$).

نتایج آزمون پیرسون متغیرهای شاخص های تعادل استاتیک در دو گروه مردان و زنان نشان می دهد که ارتباط معناداری بین شاخص های تعادل استاتیک و شاخص های آنتروپومتری در دو گروه مردان و زنان و به صورت کلی وجود ندارد ($p > 0.05$).

نتایج آزمون پیرسون متغیرهای شاخص های تعادل دینامیک در دو گروه مردان و زنان و به صورت کلی در جدول شماره ۴ آورده شده است. نتایج نشان می دهد که ارتباط معناداری بین شاخص های تعادل دینامیک و شاخص های آنتروپومتری در کل جامعه وجود دارد ($p < 0.05$). به نظر می رسد که این تفاوت در گروه مردان نسبت به گروه زنان در شاخص های تعادلی بیش تری معنادار شده است. البته به طور کلی می توان گفت که ارتباط مستقیم متوسطی بین شاخص های انحراف تعادلی

Platform بین ۶ و ۲ به ترتیب در آغاز تست و انتهای تست انتخاب شد. فرد باید بدون کمک گرفتن از دست ها و فقط با جا به جایی مرکز ثقل خود توسط تنه و تغییر وزن اندازی بر روی پاهای خود نشانه گر دستگاه را در نقطه وسط صفحه نمایش داده شده نگه می دارد. وقتی که تست آغاز می شود وضعیت platform در ۶ دینامیک است و بعد از ۴ ثانیه یک درجه کم می شود، تا این که در پایان تست به وضعیت ۲ دینامیک می رسد. شاخص ثبت شده شامل شاخص ثبات کل است (۱۲، ۱۳، ۷۸).

تجزیه و تحلیل آماری: داده ها در محیط نرم افزار SPSS نسخه ۱۷ تجزیه و تحلیل گردید. به منظور مقایسه متغیرها بین دو گروه مردان و زنان از آزمون تی مستقل و به منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای موجود از آزمون پیرسون استفاده شد. برای مقایسه های آماری سطح معناداری (α) کمتر از ۵ درصد قرار داده شد.

یافته ها

نتایج آزمون توصیفی و بررسی میانگین و انحراف معیار گروه های مورد بررسی در جدول شماره ۱ آورده شده است. نتایج نشان می دهد که تفاوت معناداری بین دو گروه مردان و زنان در متغیر سن و شاخص توده بدنی وجود ندارد ($p > 0.05$), اما بین قد و وزن تفاوت معناداری بین دو گروه دیده می شود ($p < 0.05$). گروه زنان دارای قد و وزن کمتری نسبت به گروه مردان بودند. نتایج آزمون تی مستقل متغیرهای شاخص های تعادل استاتیک در دو گروه مردان و زنان در جدول شماره ۲ آورده شده است. نتایج این آزمون نشان می دهد که در اکثر شاخص های تعادلی استاتیک بین مردان و زنان تفاوت معناداری وجود ندارد ($p > 0.05$). تنها در شاخص محدوده ثبات استاتیک در جهت قدام اختلاف معنادار دیده می شود ($p < 0.05$) که در مردان بیش تر بوده است. به نظر می رسد که مردان در جهت رو به جلو دارای محدوده ای تعادلی بیشتری نسبت به زنان هستند. همین

جدول ۱: مشخصات آنتروپومتریک افراد شرکت کننده

مقدار p	کلی	زنان	مردان	
•/۲۴	۲۴/۲±۲/۶۵	۲۴/۶۴±۲/۷۷	۲۳/۷۶±۲/۵۲	سن
*•/۰۰۰	۱۷۰/۵۸±۱۰/۶۳	۱۶۲/۱۲±۴/۹۴	۱۷۹/۰۴±۷/۵۶	قد
*•/۰۰۰	۶۲/۸۸±۱۳/۳۴	۵۶/۶۴±۸/۰۸	۷۱/۱۲±۱۲/۵۲	وزن
•/۱۵	۲۱/۳۴±۲/۹۹	۲۰/۷۳±۲/۴۵	۲۱/۹۵±۳/۳۸	BMI

* با سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار $p < 0.05$ در نظر گرفته شده است.

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار شاخص های تعادل استاتیک در دو گروه مردان و زنان

متغیر	مردان	زنان	مقدار p
ثبات پوسچرال استاتیک کلی	۰/۴۲±۰/۱۹	۰/۴۲±۰/۱۶	•/۹۲
ثبات پوسچرال استاتیک در جهت قدامی-خلفی	۰/۳±۰/۱۷	۰/۲۶±۰/۱۲	•/۴۶
ثبات پوسچرال استاتیک در جهت داخلی-خارجی	۰/۲۱±۰/۱۴	۰/۲۲±۰/۱۲	•/۹۱
محدوده ثبات استاتیک کلی	۴۹/۸±۱۶/۶۷	۴۶/۳۶±۱۲/۷۳	•/۴۱
محدوده ثبات استاتیک در جهت قدام	۶۱/۷۲±۱۵/۵۶	۵۰/۳۴±۲۰/۹۷	*•/۰۰۳
محدوده ثبات استاتیک در جهت خلف	۵۶/۴۴±۲۳/۳۲	۵۲/۱۲±۱۵/۳۹	•/۴۴
محدوده ثبات استاتیک در جهت راست	۵۳/۸۴±۲۰/۲۵	۵۷/۸۴±۱۳/۶۷	•/۴۱
محدوده ثبات استاتیک در جهت چپ	۵۱/۷۲±۱۶/۹۷	۴۸/۶۴±۱۶/۲	•/۵۱
محدوده ثبات استاتیک در جهت قدام و راست	۵۹/۰۴±۱۴/۷۴	۵۶/۲۸±۱۲/۸۱	•/۴۸
محدوده ثبات استاتیک در جهت قدام و چپ	۶۱/۷۲±۱۷/۹	۵۱/۷۶±۱۴/۷۵	*•/۰۰۳
محدوده ثبات استاتیک در جهت خلف و راست	۵۱/۲۴±۲۰/۲۴	۴۹/۴۴±۱۱/۹۵	•/۷۰
محدوده ثبات استاتیک در جهت خلف و چپ	۴۹/۴±۱۸/۶۷	۵۲±۱۵/۳۷	•/۵۹

* با سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار $p < 0.05$ در نظر گرفته شده است.

دهد که ارتباطی بین شاخص های تعادل دینامیک با قد مردان دیده نمی شود ($p > 0.05$), اما ارتباط بین شاخص های تعادل دینامیک و وزن با شاخص های تعادل دینامیک وجود دارد ($p < 0.05$). به نظر می رسد که وزن نسبت به قد شاخص آنتروپومتری مهم تری در ایجاد تعادل در گروه مردان باشد.

ارتباط شاخص های آنتروپومتری (قد و وزن) با شاخص های استاتیک تعادل در گروه زنان نشان می دهد که ارتباطی بین شاخص های تعادل استاتیک با قد و وزن زنان وجود ندارد ($p > 0.05$).

ارتباط شاخص های آنتروپومتری (قد و وزن) با شاخص های دینامیک تعادل در گروه زنان نشان می دهد که ارتباطی بین شاخص های تعادل دینامیک با قد زنان در شاخص های تعادل دینامیک دیده می شود ($p < 0.05$). ارتباط غیرمستقیم معنادار متوسطی بین شاخص های تعادل دینامیک و وزن در شاخص های ثبات پوسچرال

و شاخص های آنتروپومتری وجود دارد و ارتباط غیرمستقیم متوسطی بین شاخص های محدوده تعادل و شاخص های آنتروپومتری وجود دارد.

نتایج آزمون پیرسون متغیرهای شاخص ریسک افتادن در دو گروه مردان و زنان نشان می دهد که ارتباط معناداری بین شاخص ریسک افتادن و شاخص های آنتروپومتری در مردان ($r = 0.51$) وجود دارد ($p < 0.05$) ولی چنین ارتباطی در گروه زنان ($r = 0.15$) وجود ندارد ($p > 0.05$).

ارتباط شاخص های آنتروپومتری (قد و وزن) به صورت جداگانه با شاخص های استاتیک تعادل در گروه مردان بررسی شد. نتایج، ارتباطی بین شاخص های تعادل استاتیک با قد و وزن مردان شرکت کننده را نشان نداد ($p > 0.05$).

ارتباط شاخص های آنتروپومتری (قد و وزن) با شاخص های دینامیک تعادل در گروه مردان نشان می

جدول ۳: میانگین و انحراف معیار شاخص های تعادل دینامیک در دو گروه مردان و زنان

p مقدار	زنان	مردان	متغیر
*•/•• ۱	۱/۱±۰/۶۴	۱/۷۴±۰/۵۹	ثبات پوسچرال دینامیک کلی
*•/•••	•/۸۱±۰/۴	۱/۲۴±۰/۴	ثبات پوسچرال دینامیک در جهت قدامی-خلفی
*•/•• ۳	•/۶۳±۰/۴۲	•/۹۸±۰/۳۸	ثبات پوسچرال دینامیک در جهت داخلی-خارجی
*•/•••	۳۶/۳۶±۱۲/۲۲	۲۳/۴۴±۸/۰۸	محدوده ثبات دینامیک کلی
•/•۸	۴۵/۹۶±۱۵/۳۹	۳۹/۰۴±۱۲/۳۸	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام
*•/• ۱	۳۹/۷۶±۱۶/۸	۲۷/۶۸±۱۵/۵۳	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف
*•/•• ۲	۳۸/۹۲±۱۲/۶۹	۲۷/۴۲±۱۲/۷۳	محدوده ثبات دینامیک در جهت راست
*•/•••	۴۶/۳۶±۱۲/۲۵	۳۰/۸۸±۱۲/۲۸	محدوده ثبات دینامیک در جهت چپ
*•/•••	۴۱/۴±۱۶/۱۵	۲۶/۵۶±۱۰/۷۱	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام و راست
*•/•• ۴	۴۵/۳۶±۱۶/۷۵	۳۲/۱۶±۱۲/۷۶	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام و چپ
*•/•• ۲	۴۰/۲±۱۳/۵۵	۳۰/۱۲±۱۶/۶۱	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف و راست
*•/• ۱	۴۳/۸±۲•/۲	۳۱/۲±۱۳/۹۳	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف و چپ

* با سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار $p<0/05$ در نظر گرفته شده است.

جدول ۴: نتایج آزمون پیرسون، ارتباط شاخص توده بدنی و شاخص های دینامیک تعادل در گروه مردان و زنان و به صورت کلی

P مقدار	کلی		زنان		مردان	متغیر
P مقدار	r	P مقدار	r	P مقدار	r	
*•/•• ۱	•/۴۳	•/۳۲	•/۲۰	*•/•• ۵	•/۵۴	ثبات پوسچرال دینامیک کلی
*•/•••	•/۴۲	•/۱۷	•/۲۷	*•/• ۲	•/۴۶	ثبات پوسچرال دینامیک در جهت قدامی-خلفی
*•/•• ۳	•/۴۱	•/۳۱	•/۲۱	*•/• ۱	•/۵۱	ثبات پوسچرال دینامیک در جهت داخلی-خارجی
*•/•••	•/۳۷	•/۲۳	•/۳۴	*•/• ۲	•/۴۵	محدوده ثبات دینامیک کلی
•/•۸	•/۰/۲۴	•/۱۴	•/۰/۳۰	•/۰/۵۱	•/۰/۱۳	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام
*•/• ۱	•/۰/۵۸	*•/• ۱	•/۰/۴۷	*•/•• ۱	•/۰/۶۴	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف
*•/•• ۲	•/۰/۱۵	•/۰/۵۵	•/۰/۱۲	•/۰/۲۷	•/۰/۲۲	محدوده ثبات دینامیک در جهت راست
*•/•••	•/۰/۲۸	•/۰/۹۹	•/۰/۰۱	•/۰/۰۸	•/۰/۳۵	محدوده ثبات دینامیک در جهت چپ
*•/•••	•/۰/۲۳	•/۰/۹۲	•/۰/۰۲	•/۰/۱۰	•/۰/۳۳	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام و راست
*•/•• ۳	•/۰/۳۲	•/۰/۶۴	•/۰/۰۹	*•/• ۲	•/۰/۴۵	محدوده ثبات دینامیک در جهت قدام و چپ
*•/•• ۲	•/۰/۳۹	•/۰/۱۸	•/۰/۲۷	*•/• ۴	•/۰/۴۰	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف و راست
*•/• ۱	•/۰/۲۱	•/۰/۷۲	•/۰/۰۷	•/۰/۲۲	•/۰/۲۵	محدوده ثبات دینامیک در جهت خلف و چپ

* با سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار $p<0/05$ در نظر گرفته شده است.

دینامیک دیده می شود و در محدوده ثبات کلی و محدوده

ثبت در جهت قدام و خلف وجود دارد ($p<0/05$). به

نظر می رسد که در گروه زنان هر دو شاخص وزن و قد

در تعادل نقش داشته باشد.

ارتباط شاخص های آنتروپومتری (قد و وزن) با

شاخص ریسک افتادن در گروه مردان و زنان نشان می

دهد که ارتباط بین شاخص ریسک افتادن با قد مردان

وجود ندارد ($p>0/05$), اما در گروه زنان ارتباط متوسطمعنادار وجود دارد ($p<0/05$). اما ارتباط معنادار بین

شاخص ریسک افتادن با وزن در گروه مردان معنادار شده

است ($p<0/05$) و در گروه زنان این ارتباط دیده نمی

در این مطالعه نشان داده شد که در شاخص های

استاتیک تعادل تفاوتی بین گروه مردان و زنان

وجود ندارد، هم چنین ارتباط معناداری بین شاخص های

تعادل استاتیک و شاخص های آنتروپومتری دیده نشد

اما در شاخص های دینامیک بین گروه مردان و زنان

تفاوت معنادار بوده است. به نظر می رسد که زنان دارای

شاخص ثبات دینامیکی کمتری نسبت به مردان هستند و

تعادل بهتری دارند و نیز زنان دارای محدوده ثبات دینامیک

حال تعادل بمانند، بنابراین شاخص توده بدن بالا (چاقی) می تواند روی محدوده کنترل ثبات پاسچرال تاثیر بگذارد (۱۴). هیلز گزارش می کند که شاخص توده بدن بالا حتی روی انتخاب استراتژی های مختلف توسط بدن برای کنترل تعادل تاثیر می گذارد (۱۴، ۱۵). چندین مطالعه دیگر نیز بر رابطه بین افزایش شاخص توده بدن و کاهش ثبات پاسچرال تأکید دارند (۱۶، ۱۷). اما سوال اصلی این جا است که آیا ثبات پاسچرال با افزایش شاخص توده بدن تحت تاثیر قرار می گیرد یا این که کاهش ثبات پاسچرال فقط در شاخص توده بدن بالای ۳۰ ظاهر می گردد؟

در این مطالعه تلاش شده تا همبستگی بین شاخص های کمی تعادل پاسچرال که توسط دستگاه بایودکس اندازه گیری شده اند و شاخص توده بدن در جمعیت جوان، سالم و با شاخص توده بدنی کمتر از ۳۰ بررسی شود. نتایج نشان داد که با شرایط مطالعه فعلی و با جامعه بررسی شده ارتباط بین شاخص توده بدنی با شاخص های تعادلی دینامیک وجود دارد. ارتباط بین شاخص های تعادلی مشخص شده و شاخص توده بدن نشان داد که اگر چه خود شاخص توده بدن به تنها یکی ممکن است پارامتر مناسبی برای ارزیابی ترکیبی نباشد اما این طور استنباط می شود که افزایش شاخص توده بدن می تواند با تعادل مداخله داشته باشد.

آلونسو و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه ای نشان دادند که شاخص های آنتروپومتری بدن مانند وزن و قد می تواند بر ثبات وضعیتی بدن تاثیر داشته باشد. در بین شاخص های آنتروپومتری، صرف نظر از جنسیت، قد شاخص مهم تری شناخته شده است، آنها عنوان می کنند که در گروه مردان شاخص های آنتروپومتری نسبت به گروه زنان بیش تر بر تعادل وضعیتی تاثیر دارد (۱۸). نتایج مطالعه آلونسو و همکاران (۲۰۱۲) در راستای نتایج مطالعه فعلی است، در گروه مردان ثبات تعادلی دینامیکی کم تری نسبت به زنان یافت شد. شاید این اختلاف به

بیش تری و بالطبع ثبات بهتری نسبت به گروه مردان هستند. همچنین ارتباط متوسطی بین شاخص های تعادل دینامیک و شاخص های آنتروپومتری دید شد. به طور کلی می توان گفت که ارتباط مستقیم متوسطی بین شاخص های انحراف تعادلی و شاخص های آنتروپومتری وجود دارد و ارتباط غیرمستقیم متوسطی بین شاخص های محدوده تعادل و شاخص های آنتروپومتری وجود دارد.

این مطالعه ارتباط معناداری را بین شاخص توده بدن و ثبات پاسچرال نشان داد که در بعضی جهات با آن چه گریو و همکاران (۲۰۰۷) و هم چنین هیلز (۱۹۹۱) بررسی کردند هم خوانی دارد (۷، ۱۴). گریو و همکاران (۲۰۰۷) نشان دادند که ارتباط قوی بین اندرس ثبات پوسچرال کلی و شاخص توده بدن در مردان جوان و سالم ($r=0.72$) وجود دارد (۷). البته لازم به ذکر است که در مطالعه گریو و همکاران ثبات به دو صورت استاتیک و دینامیک بررسی نشده است و جامعه مورد مطالعه فقط مردان جوان و سالم بودند. در مطالعه ما ارتباط بین شاخص های ثبات استاتیک در هر دو گروه مردان و زنان دیده نشد، اما ارتباط متوسطی بین شاخص های ثبات دینامیک در گروه مردان و زنان و به صورت کلی به دست آمد. البته تفاوت بین گروه مردان و زنان در مطالعه حاضر شاید به تفاوت های اولیه معنادارشده در قد و وزن بین دو گروه زنان و مردان مربوط شود. زنان نسبت به مردان در دو متغیر وزن و قد با مردان متفاوت بودند و دارای قد و وزن کمتری بودند. شاید یکی از دلایلی که زنان تعادل بهتری نسبت به مردان داشتند به این نکته مربوط شود. هیلز (۱۹۹۱) عنوان می کند که ۲۰ درصد افزایش در توده بدن توانایی بدن در کنترل وضعیت بدن در پاسخ به اغتشاشات بیرونی را کاهش می دهد و در نتیجه باعث کاهش ثبات وضعیتی می گردد. افراد با شاخص توده بدنی بالای ۳۰ نسبت به افرادی که چاق نیستند (شاخص توده بدنی پایین تر از ۳۰) زمان کمتری می توانند در

است. البته با تغییر پاشنه کفشد عوامل زیادی می تواند در تغییر استراتژی مچ پا دخیل باشد، که یکی از عوامل آن شاید به تغییر در مرکز ثقل بدن و افزایش ارتفاع قد نسبت داد. لازم به ذکر است که در این تحقیق محقق به تغییر در اندازه ظاهری قد اشاره ای نداشتند است (۸).

البته این نکته نیز باید خاطر نشان شود که در هیچ یک از این مطالعات ارائه شده اشاره ای به بررسی ثبات دینامیک و استاتیک نشده است. در بعضی از مطالعات مشاهده می شود که از آزمون های خاصی مانند آزمون ستاره ای برای سنجش تعادل استفاده شده است (۲۳) که با روش کار مطالعه فعلی تفاوت های بسیار زیادی دارد. هم چنین باید به این نکته اشاره کرد که تنها یک فاکتور در تعادل تاثیر ندارد عواملی از قبیل عضلاتی که فعال می شوند و میزان فعالیت عضلانی و سینرژی های عضلانی فعال شده و حتی نوع استراتژی حفظ تعادل از فاکتورهایی هستند که باید در مطالعه مورد توجه قرار گیرند (۲۴، ۲۷). در مطالعه حاضر همه افراد معمولی بوده و ورزشکار نبوده و فعالیت شدید خاصی نیز نداشتند و قدرت عضلانی افراد نیز نرمال بوده است. بنابراین تغییر کوچکی در افراد مورد مطالعه و یا تفاوت های ظاهری افراد و تغییر در روش اندازه گیری تعادل می تواند بر نتیجه مطالعه تاثیر داشته باشد. شاید لازم است گفته شود که یکی از دلایلی را که سبب تفاوت نتیجه در مطالعات مختلف می شود، به همین فاکتورهای ساده نسبت داد چرا که تغییر در هر یک از عوامل گفته شده می تواند بر تعادل تاثیر گذار باشد.

تشکر و قدردانی

نویسندهای مقاله بر خود لازم می دانند که از همکاران بخش فیزیوتراپی بیمارستان خاتم الانبیاء (ص) و کلینیک فیزیوتراپی رزمجومقدم زاهدان به خاطر مساعدت در انجام این پژوهش و همین چنین از تمام دانشجویانی که در طرح مشارکت داشتند، قدردانی نمایند.

اختلافات شاخص های آنتروپومتری بین گروه مردان و زنان مربوط باشد. این نتیجه با مطالعات مولیکونوا و همکاران (۲۰۰۶) و هم چنین چیری و همکاران (۲۰۰۲) مطابقت دارد. آنها نیز در مطالعات شان نشان دادند که افزایش در شاخص توده بدنی می تواند ارتباطی با بالانس و تعادل وضعیتی داشته باشد که این ارتباط در مردان بیشتر از زنان دیده می شود (۱۹، ۲۰). آنها عنوان می کنند تفاوت های دیده شده در تعادل و بالانس وضعیتی در گروه مردان و زنان به تفاوت های اولیه در شاخص های آنتروپومتری مانند تفاوت در قد و وزن در گروه مردان و زنان مربوط می باشد (۱۹، ۲۰). مونیگونی و همکاران (۲۰۰۹) نیز بیان کردند که ثبات استاتیک و نیمه استاتیک ارتباط ضعیفی با شاخص های آنتروپومتری دارد (۲۱). در مطالعه فعلی نیز ارتباط بین شاخص های استاتیک تعادل و شاخص های آنتروپومتری دیده نشد اما ارتباط معنادار بین شاخص های دینامیک تعادل و شاخص های آنتروپومتری دیده شد. به نظر می رسد در افراد جوان بالغ و با توده بدنی نرمال ارتباط متوسطی بین شاخص های آنتروپومتری و شاخص های تعادل دینامیک وجود دارد. شاید تغییر در سن جامعه مورد مطالعه و یا تغییر در شاخص توده بدنی (افراد چاق و یا افراد لاگر) سبب تغییراتی در این ارتباط شود. چنان چه سین و همکاران (۲۰۰۹) در مطالعه نشان دادند که تغییر در شاخص توده بدنی (بالاتر از ۴۰) سبب اختلال در تعادل استاتیک در طی فعالیت های طولانی مدت می شود (۲۲).

گریبل و هرتل (۲۰۰۳) اظهار نمودند که قد و طول اندام تحتانی، می تواند از عوامل اثرگذار حین اجرای آزمون عملکردی تعادل ستاره ای باشد (۲۳). در مطالعه ای دیگری نشان داده شده است که حتی تغییر پاشنه کفشد می تواند بر ثبات تاثیر داشته باشد. با افزایش پاشنه کفشد میانگین اندرس ثبات دینامیک کلی افزایش یافته و میانگین شاخص محدوده ثبات کاهش می یابد که نشان دهنده کاهش میزان ثبات فرد با افزایش ارتفاع پاشنه

References

1. Brownstein B, Bronner S. Functional movement in Orthopedic and Sports physical therapy: evaluation, treatment & outcome. 1st ed. New York: Churchill Livingstone; 1997:169-74.
2. Shumway-Cook A. Motor Control, theory and practical application. 2nd ed. Maryland. Willian & Wilkins; 1995: 222-8.
3. Radebold A, Cholewicki J, Polzhofer GK, Greene HS. Impaired postural control of the lumbar spine is associated with delayed muscle responses times in patients with chronic idiopathic low back pain. Spine. 2001; 26(7): 724-30.
4. Horak FB, Macpherson JM. Postural orientation and equilibrium. In : Shepard j and Rowell, eds. Handbook of physiology, section 12. Exercise regulation and integrationof multiple systems. New York Oxford University. 1996; 255-92.
5. Pai YC, Maki BE, Iqbal K, McIlroy WE, Perry SD. Thresholds for step initiation induced by support-surface translation: a dynamic center-of-mass model provides much better prediction than a static model. J Biomech. 2000; 33(3):387-92.
6. Winter DA, Patla AE, Frank JS. Assessment of balance control in humans. Medical progress through technology, 1990;16 (1-2):31-51.
7. Greve J, Alonso A, Bordini ACPG, Camanho, GL. Correlation between body mass index and postural balance. Clinics. 2007; 62(6):717-20.
8. Vaseghnia A., Ebrahimi Takamjani E., Sarrafzadeh J. The Effect of Heel Height on Standing Balance Indices. Journal of Iran University of Medical Science. 2008; 15(58):187-98. [Persian]
9. Shah Heidari S, Noraste AS, Mohebi H, Saki F. The relationship between leg muscle strength, muscle endurance, trunk muscle strength, Lower extremity kinematic and anthropometric indices with balance in female athletes. J Medical Sport. 2009, 3: 5-23. [Persian]
10. Baloochi AK, Ebrahimi I, Akbari M. Relationship between lower extremity muscle strength and balance tests. Daneshvar Journal. 2005, 13(61): 1-12. [Persian]
11. Kendall FP, McCreary EK, Provance PG, Rodgers MM, Romani WA. Muscles: Testing and Function, 5th ed. Baltimore: Williams and wilkins,1983: 45-110.
12. Farahpour N, Ghazaleh L, Saba MS, Allard P. The Effects of the Disturbance of the Vestibular System on the Dynamic Balance of Idiopathic Scoliotic Subjects with and Without Exercise Therapy Compared to Healthy Subjects. Journal of Hamedan University of Medical Sciences. 2003, 10(4): 11-7. [Persian]
13. Bidex stability system, Instruction manual system. Bidex medical systems. New York. 1999.
14. Hills AP, Parker AW. Gait characteristics of obese children. Arch Phys Med Rehabil. 1991; 72(6): 403-7.
15. Kejonen P, Kauranen K, Vanharanta H. The relationship between anthropometric factors and body-balancing movements in postural balance. Arch Phys Med Rehabil. 2003; 84(1):17-22.
16. Ledin T, Odqvist LM. Effects of increased inertial load in dynamic and randomized perturbed posturography. Acta Otolaryngol. 1993; 113(3): 249-52.
17. McGraw B, McClenaghan BA, Williams HG, Dickerson J. Gait and postural stability in obese and nonobese prepubertal boys. Arch Phys Med Rehabil. 2000; 81: 484-9.
18. Alonso AC, Luna NMS, Mochizuki L, Barbieri F, Santos S, Maria J, Greve A. The influence of anthropometric factors on postural balance: the relationship between body composition and posturographic measurements in young adults. Clinics. 2012;67(12):1433-41.
19. Molikova R, Bezdickova M, Langova K, Holibka V, David O, Michalikova Z, Rehorova J. The relationship between morphological indicators of human body and posture. Biomed Pap Med Fac Univ Palacky Olomouc Czech Repub. 2006;150(2):261-5.
20. Chiari L, Rocchi L, Capello A. Stabilometric parameters are affected by anthropometry and foot placement. Clin Biomech. 2002;17(9-10):666-77.
21. Menegoni F, Galli M, Tacchini E, Vismara L, Cavigioli, Capodaglio P. Gender-specific Effect of Obesity on Balance. Obesity. 2009;17(10):1951-6.
22. Singh D, Park W, Levy MS, Jung ES. The effects of obesity and standing time on postural sway during prolonged quiet standing. Ergonomics. 2009;52(8):977-86.
23. Gribble P, Hertel J. Considerations for the normalizing measures of the star excursion balance test. Measure Phys Educ Exer Sci. 2003;7:89-100.
24. Maffiuletti NA, Agosti F, Riva D, Resnik M, Lafortuna CL, Sartorio A. Postural instability of extremely obese individuals improves after a body weight reduction program entailing specific balance training. J Endocrinol Invest. 2005; 28:2-7.

A Relationship between Static and Dynamic Postural Stability Index and Anthropometrics Index in Healthy Men and Women with Normal BMI Index

Asghar Akbari,

Associate Professor, Dept. of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

Fateme Ghiasi,

Assistant Professor, Dept. of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

Reza Papoli,

BS.c. P.T. Dept. of Physiotherapy, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

Mohammad Ali Jalali

BS.c. P.T., Dept. of Physiotherapy, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

Received:18/01/2014, Revised:02/02/2014, Accepted:29/05/2014

Corresponding Author:

Dr. Fateme Ghiasi

Dept. of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Zahedan University of Medical Sciences, Dr.

E-mail:F_ghiasi_p@yahoo.com

Abstract

Background: Changing in anthropometrics index can cause a reduction in the balance of body and may be considered as a contributing factor in falling down. Therefore, this study aimed to evaluate the correlation between body mass index (BMI) and static and dynamic postural balance among healthy subjects.

Materials and Methods: Fifty healthy male and female University students were selected through simple non-probability sampling. Static and dynamic stability index were measured by means of Bidex Balance System and also a tape measure and non-digital scale were used to examine Anthropometrics index. Obtained data were analyzed through Independent t-test and Pearson Correlation test($p<0.05$).

Results: Results did not show a significant correlation between static stability index and BMI among male and female groups ($p>0.05$) (for example: the overall static stability index $r= 0.21$, $p=0.30$ in male group) while, there was observed a significant correlation between dynamic stability index and BMI, Weight and Height variables among male and female groups ($p<0.05$) (for example: the overall dynamic stability index $r= 0.54$, $p= 0.005$ in male group). Besides, there was an adverse significant correlation between the range of stability index and BMI (for example: the overall limit of dynamic stability $r=-0.45$, $p=0.02$ in male group).

Conclusion: present results indicated that there are a direct relationship between dynamic stability and anthropometrics indexes and also, an indirect relationship between the range of stability and anthropometrics indexes.

Key words: Static Stability Index, Dynamic Stability Index, BMI, Bidex Balance System.